

MEGEMLEKEZÉS

Princz Péter (1948–2020)

Princz Péter 1973-ban fejezte be egyetemi tanulmányait a BME Vegyészmérnöki Karán. 1980-ban analitikai kémiából doktori címet szerzett. 1981-ben a Michigani, 1993-ban a Floridai Egyetem posztgraduális képzésén vett részt.

1973 és 1996 között a VITUKI-ban dolgozott különböző tudományos beosztásokban. 1990-ben több kollegájával megalapította az Élő Bolygó Környezetvédelmi Kutató Kft.-t, melynek ügyvezető igazgatója volt.

Szakterülete a környezetvédelemhez kapcsolódó kutatás-fejlesztés volt. Foglalkozott többek között automatikus vízminőségellenőrzéssel, biológiai szennyvíztisztítással és zeolitok környezetvédelmi alkalmazásával. Összeségében 17 hazai és nemzetközi környezetvédelmi K+F projekt munkáit irányította. Kollégáival 19 környezetanalitikai és környezet-technológiai eljárást dolgozott ki és szabadalmaztatott. Innovációs tevékenységéért a Magyar Szabadalmi Hivatal 3 alkalommal tüntette ki a Kiváló Feltaláló cím arany fokozatával.

Alapító tagja és 2014-ig tudományos titkára volt az IMEKO (International Measurement Confederation) környezetvédelmi mérésekkel foglalkozó nemzetközi munkacsoportjának.

1974 óta volt tagja az MKE-nek. 1976-ban lépett be a Környezetvédelmi Analitikai szakcsoportba. 1986 és 1994 között a szakcsoport titkára, 1994-től 2015-ig elnöke volt. Vezetése alatt a Szakcsoport – Környezet-analitikai és Technológiai Társaság (KATT) néven – szakosztállyá alakult 2013-ban. 1991 és 2013 között az MKE színeiben 11 hazai és 2 nemzetközi környezetvédelmi analitikai és technológiai konferenciát szervezett. 1995 és 1999 között az MKE Intézőbizottságának tagja volt. 2000-ben Kiváló Egyesületi Munkáért, 2002-ben Egyesületi Nívódíj kitüntetésben részesült. Több évtizedes egyesületi munkáját az MKE vezetősége 2013-ban Than Károly Emlékéremmel ismerte el.

Távozásra mindnyájunknak fájdalmas veszteség.

Horvai György

HÍREK AZ IPARBÓL

A ChemPass Kft. új technológiát és szoftver-prototípust fejlesztett ki molekulavázak és szintetizálható virtuális vegyülettárak tervezésére

A ChemPass Kft. 2019-ben több mint 73 millió Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült a Mikro- és Kisvállalkozások Innovációs Tevékenységének Támogatása című pályázaton. 111 millió összköltségvetésből sikeresen megvalósult az „Automatikus, szabadalmaztatható molekulaváz- és szintetizálható virtuális vegyülettár-tervező, mesterséges intelligenciába beépíthető technológia és szoftver-prototípus kifejlesztése” projekt. A kifejlesztett termékek és a technológia a közeljövőben elérhető lesz a hazai és a nemzetközi piacon.

Az utóbbi években a mesterséges intelligencia minden iparágban hatalmas fejlődésnek indult, és térnyerése a gyógyszeripar-

ban is megkezdődött. A kémiai kreativitás és tervezési tudás azonban hiányzik a mesterséges intelligencia (AI) képességei közül, viszont a technológiának szüksége van olyan hatalmas szabadalmaztatható virtuális vegyülettárakra, amelyekből a mesterséges intelligencia szelektálni és értékelni tud az új molekulák szintetizálásához. A ChemPass Kft.-nél korábban kifejlesztett és nemzetközileg is egyedülálló kémiai tudásbázis és az ahhoz kapcsolódó molekulatervező intelligencia lehetővé tette a vállalat számára a gyakorlatban előállítható molekulák tervezését, automata tervezőmotor kifejlesztését és beépítését a mesterséges intelligencia döntéshozó folyamatainak támogatására.

A szoftver nagymértékben lecsökkenti a szintetikus problémák számát, ami által kiszélesedik a gyógyszerfejlesztési fázisban virtuálisan kiértékelt és rangsorolt vegyülettípusok köre és gyorsul az optimalizációs ciklusidő. Ez számottevő megtakarításokat eredményez, és javíthatja a sikerarányt a preklinikai kutatási fázisban. Emellett a preklinikai gyógyszerkutatást elérhetővé teszi az erőforrásokban szűkölködő szervezetek számára is, akik korábban a magas költségek miatt nem tudtak részt venni ilyen innovációban.

Vegyipari mozaik

Erős növekedést produkált a hazai gyógyszergyártó szektor 2019-ben, egy mutatószám jelzett csak kedvezőtlen trendet – derül ki a Nézőpont Intézet tanulmányából, amely a Magyar tagvállalatok adatközlésére épült. A szövetség háttérbeszélgetésén megszólaló gyógyszergyártó-vezérek szavaiból kiderült: a pandémiával terhelt 2020-as év okozott kihívásokat (többletköltség, ellátásbeli gondok), azonban a tavalyi év is bebizonyította, hogy a szektor válságálló.

A vállalatok által 2020. szeptember végén közzétett pénzügyi beszámolóik, valamint a november végén a KSH által publikált iparági statisztikák háttérben csak mostanra foglalható össze az ágazat gazdasági teljesítménye a 2019-es évről. Erről a Magyaros tagvállalatai megbízásából ismételt a Nézőpont Intézet készített „nemzetgazdasági lábnyom” tanulmányt.

A tanulmányt bemutató tájékoztatón Mráz Ágoston Sámuel, a Nézőpont Csoport vezetője kiemelte: a magyar gyógyszergyártás nagy múltú, nemzeti és külgazdasági szempontból jelenleg is erős és a jövőben is nélkülözhetetlen iparág. A 2019-es adatok szerint a gyógyszergyártás közvetlenül 23 ezer embernek ad munkát idehaza, míg közvetve 53 ezer munkahelyet teremtett.

Prezentációjából kiderült, hogy a gyógyszeripar a 2018-as 1027 milliárd forintról 2019-re közel 100 milliárd forinttal meghaladva 1119 milliárd forintra növelte kibocsátását. Az eredményt egy főre vetítve vizsgálva elmondható, hogy a gyógyszeriparon belül 2018-ban egy munkavállalóra 52 millió forint értékű kibocsátás jutott, mely 2019-re 65 millió forintra emelkedett. Ez a stratégiai magyar iparágak közötti versenyben a második legmagasabb érték, a járműipar áll az élen 87,4 millió forinttal.

